

Produktnavn: SpareBank 1 Utbytte

Lei-nummer: 54930058GL1UNH210S91

Med **bærekraftig investering** menes en investering i en økonomisk aktivitet som bidrar til et miljømål eller et sosialt mål, forutsatt at investeringen ikke gjør betydelig skade på et miljømål eller et sosialt mål, og at foretakene som det er investert i, følger god styringspraksis.

EU-taksonomi er et klassifiseringssystem som er fastsatt i forordning (EU) 2020/852, og som fastsetter en liste over **økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige**. Den nevnte forordningen fastsetter ikke en liste over økonomiske aktiviteter som er sosialt bærekraftige. Bærekraftige investeringer med et miljømål kan være i samsvar med taksonomien eller ikke.

Miljøegenskaper og/eller sosiale egenskaper

Hadde dette finansielle produktet et bærekraftig investeringsmål?

 Ja

 Nei

 Det foretok bærekraftige investeringer med et miljømål:

 i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi

 i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi

 Det foretok bærekraftige investeringer med et sosialt mål:

 Det fremmet miljøegenskaper/sosiale egenskaper, og selv om det ikke hadde bærekraftig investering som mål, hadde det en minsteandel med bærekraftige investeringer på 32%

 med et miljømål i økonomiske aktiviteter som anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi

 med et miljømål i økonomiske aktiviteter som ikke anses som miljømessig bærekraftige i samsvar med EUs taksonomi

 med et sosialt mål

 Det fremmet miljøegenskaper/sosiale egenskaper, men foretok ingen bærekraftige investeringer

I hvilken grad ble de miljøegenskapene og/eller de sosiale egenskapene som dette finansielle produktet fremmer, oppfylt?

Fondet fremmet miljøegenskaper gjennom investeringer i selskaper som vurderes å bidra til FNs bærekraftsmål på miljø. Fondet ekskluderer selskaper som knyttes til brudd på internasjonale normer og konvensjoner knyttet til miljø. Fondet utelukker også selskaper med uakseptabelt høye klimagassutslipp. Fondet hensyntar de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer (PAI indikatorene) som er knyttet til miljø og klima i analyse av enkelt-selskapene. Fondet fremmet sosiale egenskaper gjennom investeringer i selskaper som vurderes å bidra til FNs bærekraftsmål på sosiale forhold. Fondet ekskluderer selskaper som knyttes til brudd på internasjonale normer og konvensjoner knyttet til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, og selskaper der risiko for bidrag til korrupsjon og bestikkelse er høy. Fondet utelukker også selskaper som produserer tobakk, cannabis, pornografi og pengespill. Fondet hensyntar de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer som er knyttet til sosiale spørsmål. Fondet hadde en andel bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på miljø, herunder mål nummer 7 «Ren energi til alle» og mål nummer 13 «Stoppe klimaendringene». Fondet hadde også bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på sosiale forhold, herunder mål nummer 3 «God helse og livskvalitet».

Bærekraftsindikatorer måler hvordan de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer, oppnås.

● Hvilket resultat hadde bærekraftsindikatorerne?

Fondets ESG-risiko – Medium

I 2023 var fondets ESG-risiko Medium

Sustainalytics er dataleverandør og vurderer selskapenes ESG-risiko. Det er fem risikokategorier: ubetydelig, lav, medium, høy og alvorlig. (For mer informasjon om ESG-ratingene: <https://www.sustainalytics.com/esg-ratings>)

Eksklusjoner

Ingen nye selskaper ble utelukket på grunn av brudd på produktkriteriene i Odins retningslinjer for ansvarlig forvaltning inneværende år eller i 2023. Ingen nye selskaper ble utelukket på grunn av brudd på normkriteriene i Odins retningslinjer for ansvarlig forvaltning inneværende år eller i 2023.

Fondets karbonintensitet – 80,02 tCO₂-ekv./EURmI 2023 var fondets karbonintensitet 170,65 tCO₂eq/mUSD.

Karbonintensiteten viser summen av utstedernes utslipp i forhold til deres inntekter, justert for porteføljevekt.

Bruk av stemmerett – 94%

I 2023 var bruk av stemmerett 88%.

Tallet viser andelen av generalforsamlinger fondet brukte sin stemmerett på.

Selskapsdialog – 6

I 2023 var antall dialoger 5.

Antall selskapsdialoger om temaer knyttet til ESG.

- **Hvilke var målene for de bærekraftige investeringene som det finansielle produktet delvis foretok, og hvordan bidro den bærekraftige investeringen til slike mål?**
Fondet hadde bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på miljø. Herunder mål nummer 7 «Ren energi til alle» og mål nummer 13 «Stoppe klimaendringene». Fondet har bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på sosiale forhold, herunder mål nummer 3 «God helse og livskvalitet».

- **På hvilken måte forårsaket ikke de bærekraftige investeringene som det finansielle produktet delvis foretok, noen betydelig skade for noen av de miljømessige eller sosialt bærekraftige investeringsmålene?**

Fondets bærekraftige investeringer oppfylte kravene i Odins retningslinjer:

- Ingen av investeringene var i selskaper med inntekter fra sektorer som er utelukket.
- Ingen av investeringene var i selskaper i brudd med internasjonale normer og konvensjoner.
- Ingen av investeringene var i selskaper som har aktiviteter som etter vår vurdering forårsaker vesentlig negativ påvirkning på bærekraftsfaktorer (PAI-indikatorene).

Hvordan ble det tatt hensyn til indikatorene for negative påvirkninger på bærekraftsfaktorer?

Alle selskaper vurderes på ESG. I denne vurderingen inngår en analyse av selskapets påvirkning på de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer som definert av EU. Det er innsamlet data fra uavhengig analyseleverandør og gjort en vurdering av PAI-indikatorer på hvert enkelt selskap. Der data ikke var tilgjengelig fra ekstern leverandør har forvalter gjort en egen vurdering basert på forvalters kunnskap om selskapet. Gjennom dialog har fondene engasjert porteføljeselskaper for å sikre bedre informasjon og god risikostyring av selskapenes påvirkning på de relevante og viktigste negative bærekraftspåvirkningene.

Var bærekraftige investeringer i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter?

Nærmere opplysninger:

De bærekraftige investeringene var i samsvar med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Det var ingen brudd på disse retningslinjene for fondets bærekraftige investeringer.

De viktigste negative påvirkningene er de mest betydelige negative påvirkningene som investeringsbeslutning er har på bærekraftsfaktorer på området miljøspørsmål, sosiale spørsmål og personalspørsmål samt spørsmål knyttet til respekt for menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.

EUs taksonomi fastsetter et prinsipp om ikke å gjøre betydelig skade som innebærer at investeringer som er i samsvar med taksonomien, ikke bør gjøre betydelig skade på EUs taksonomi-mål, og ledsages av spesifikke EU-kriterier.

Prinsippet om ikke å gjøre betydelig skade gjelder bare for de av det finansielle produktets underliggende investeringer som tar hensyn til EU-kriteriene for økonomiske aktiviteter som er miljømessig bærekraftige. Den gjenstående delen av de finansielle produktets underliggende investeringer tar ikke hensyn til EU-kriteriene for miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter.

Andre bærekraftige investeringer må heller ikke gjøre betydelig skade på miljømål eller sosiale mål.

Hvordan tok dette finansielle produktet hensyn til de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer?

Det er innsamlet data fra uavhengig dataleverandør og gjort en vurdering av de viktigste negative påvirkningene i fondene. For noen av indikatorene har fondet absolutte terskler som selskapene ikke kan overskride. Dette gjelder indikatorene som i stor grad overlapper med Odins retningslinjer for ansvarlig forvaltning som indikator nummer 4, 5, 10 og 14. Det var ingen selskaper som kom i brudd med disse indikatorene inneværende år. For de andre indikatorene har fondet fokus på å se en positiv utvikling i tallene over tid. Flere av indikatorene har ikke vært vanlig for selskapene og rapportere på. Dette gjelder spesielt indikatorene 5, 6, 8, 9, 11 og 12. Der data ikke er tilgjengelig fra ekstern leverandør, eller selskapets egen rapportering, har forvalter gjort en egen vurdering av selskapets prestasjon for relevante indikatorer. Ved hjelp av dialog og stemmegivning har fondene engasjert porteføljeselskaper for å sikre bedre informasjon og god risikostyring av selskapenes påvirkning på de relevante og viktigste negative bærekraftspåvirkningene.

#	PAI-indikator	Enhet	Resultat
1	Klimagassutslipp	Scope 1 (tCO ₂ -ekv.)	27542,3
		Scope 2 (tCO ₂ -ekv.)	9345,0
		Scope 3 (tCO ₂ -ekv.)	201170,4
		Scope 1 + 2 (tCO ₂ -ekv.)	36887,3
		Scope 1 + 2 + 3 (tCO ₂ -ekv.)	238057,7
2	Karbonavtrykk	Scope 1 + 2 + 3 (tCO ₂ -ekv./EUR)	836,6
3	Klimagassintensitet	Scope 1 + 2 + 3 (tCO ₂ -ekv./EUR)	1537,1
4	Eksposering mot selskaper som driver virksomhet i sektoren for fossilt brensel	%-andel av portefølje	10,9
5	Andel av forbruk og produksjon	%-andel forbruk av ikke fornybar energi	64,7
		%-andel produksjon av ikke fornybar energi	41,5
	Jordbruk, skogbruk og fiske (GWh/EURm)		-

6	Energiforbruksintensitet per sektor med høy klimapåvirkning	Bygg og anlegg (GWh/EURm)	0,0
		Elektrisitet, gass, damp og klimaanlegg (GWh/EURm)	1,7
		Industriteknikk (GWh/EURm)	0,7
		Bergverk (GWh/EURm)	0,4
		Eiendomsaktiviteter (GWh/EURm)	-
		Transport & lagring (GWh/EURm)	129,3
		Vannforsyning, kloakk, avfallshåndtering og utbedring (GWh/EURm)	-
		Varehandel og reparasjon av kjøretøy og motorsykler (GWh/EURm)	4,7
7	Virksomhet med negativ påvirkning på områder som er følsomme for biologisk mangfold	%-andel av portefølje	8,2
8	Utslipp til vann	t/EURm	0,2
9	Andel av farlig avfall og radioaktivt avfall	t/EURm	5,2
10	Manglende overholdelse av FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper	%-andel av portefølje	1,0
11	Manglende prosesser og ordninger for å overvåke at FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper overholdes	%-andel av portefølje	0,0
12	Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene	%	1,0
13	Kjønns mangfold i styret	%-andel kvinnelige styremedlemmer	43,0
14	Eksponering mot kontroversielle våpen (anti-personellminer, klyngeammunisjon, eller kjemiske og biologiske våpen)	%-andel av portefølje	0,0
15	Investeringer i selskaper uten tiltak for reduksjon av CO2-utslipp	%-andel av portefølje	27,8
16	Manglende retningslinjer for menneskerettigheter	%-andel av portefølje	0,0
17	Manglende retningslinjer for bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser	%-andel av portefølje	0,0

Listen omfatter de investeringene som utgjør **den største andelen av investeringene** til det finansielle produktet i referanseperioden, og som er følgende: 01.01.2024 – 31.12.2024

Hvilke investeringer var de viktigste for dette finansielle produktet?

Største investeringer	Sektor	%Eiendeler	Land
Equinor	Energi	5,79 %	Norge
Investor B	Finans	5,13 %	Sverige
Aker A	Industri	4,45 %	Norge
Iberdrola Sa	Utilities	3,89 %	Spain
Unilever Plc	Dagligvarer	3,69 %	Nederland
Europris	Kapitalvarer og -tjenester	3,61 %	Norge
Axa	Finans	3,56 %	Frankrike
Austevoll Seafood	Dagligvarer	3,56 %	Norge
Sanofi	Helse	3,52 %	Frankrike
Vår Energi	Energi	3,50 %	Norge
Telenor	Kom.tj.	3,42 %	Norge
Sparebank 1 Sør-Norge	Finans	3,39 %	Norge
Sampo A	Finans	3,35 %	Finland
Kongsberg Gruppen	Industri	3,17 %	Norge
Yara International	Materialer	3,11 %	Norge
Sum 15 største investeringer		57 %	

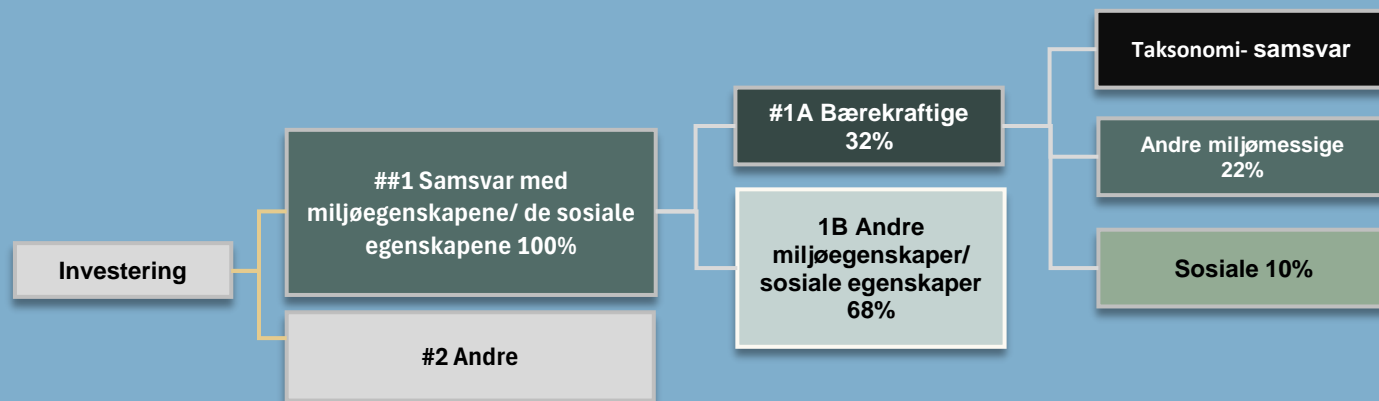
Fordelingen av eiendeler beskriver andelen av investeringer i bestemte eiendeler.

Hvor stor var andelen av bærekraftsrelaterte investeringer?

● Hvordan var fordelingen av eiendeler?

Alle fondets investeringer omfattes av Odins retningslinjer for ansvarlig forvaltning. Det vil si at det er klare eksklusjonskriterier for hva fondet ikke kan investere i. Det gjøres en vurdering av ESG-risiko i alle eksisterende og potensielle investeringer i fondet.

For å samsvare med EUs taksonomi inkluderer kriteriene for **fossil gass** begrensninger på utslipp og overgang til fornybar energi eller lavkarbon drivstoff innen utgangen av 2035. For **kjernekraft** inkluderer kriteriene omfattende krav til sikkerhet og avfallskontroll.

#1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer.

Kategori #1 Samsvar med miljøegenskaper / sosiale egenskaper omfatter:

- **Underkategori #1A Bærekraftige** omfatter miljømessig og sosialt bærekraftige investeringer.
- **Underkategori #1B Andre miljøegenskaper / sosiale egenskaper** omfatter investeringer som er i samsvar med de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som ikke anses som bærekraftige investeringer.

● **I hvilke økonomiske sektorer ble investeringene foretatt?**

Sektor	%Eiendeler	Inntekter knyttet til fossilt brensel (J/N)
Finans	27,71 %	Nei
Dagligvarer	14,73 %	Nei
Energi	13,46 %	Ja
Industri	10,75 %	Nei
Kapitalvarer og -tjenester	6,45 %	Nei
Helse	6,23 %	Nei
Forsyningsselskaper	6,00 %	Nei
Materialer	5,70 %	Nei
IT	5,06 %	Nei
Kom.tj.	3,42 %	Nei
Sum sektorer ikke tilknyttet fossilt brensel	100 %	
Sum sektorer tilknyttet fossilt brensel		13 %

Resterende investeringer er bankinnskudd

● **I hvilken grad var bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi?**

Fondet har ikke forpliktet seg til en minimumsandel bærekraftige investeringer med et miljømål i samsvar med EUs taksonomi.

● **Investerer det finansielle produktet i aktiviteter knyttet til fossil gass og/eller kjernekraft som er i samsvar med EUs taksonomi¹?**

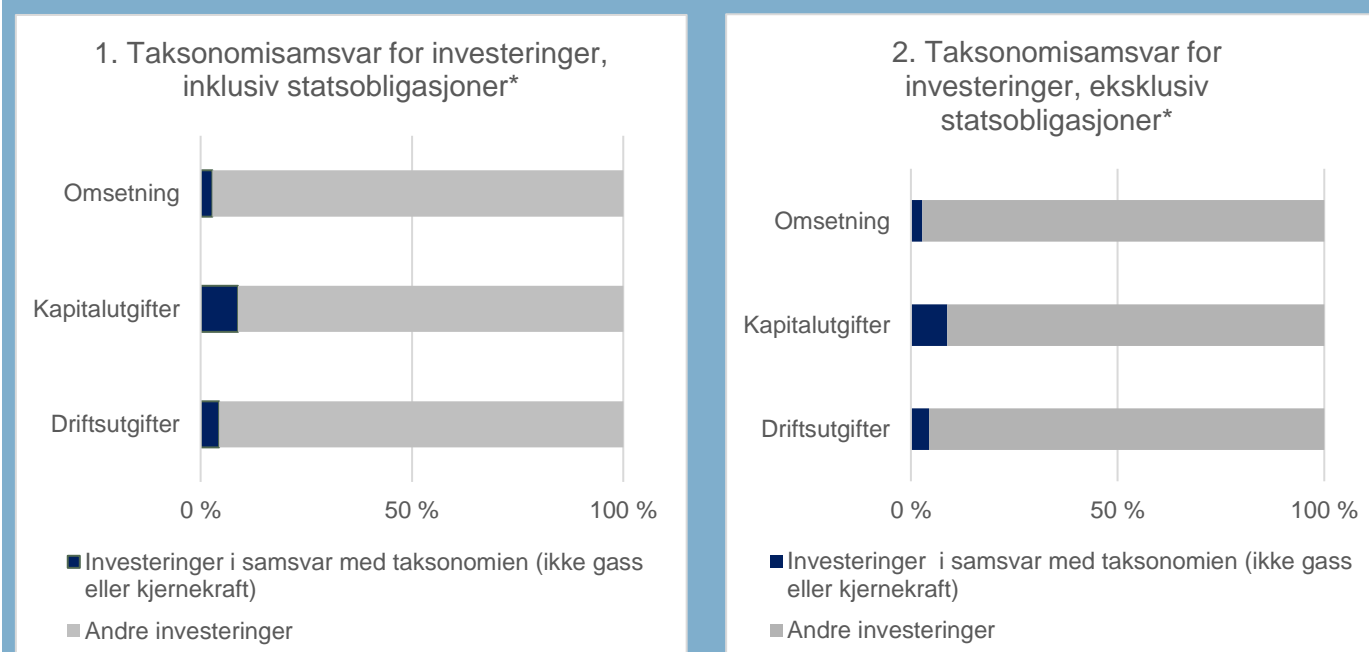
- Ja
- I fossil gass I kjernekraft
- Nei

Aktiviteter i samsvar med taksonomien uttrykkes som en andel av

- **omsetning** gjenspeiler «grønnheten» til foretak som det er investert i, i dag.
- **investeringsutgifter** (CapEx) viser grønne investeringer foretatt av foretak som det er investert i, og som er relevante i forbindelse med omstillingen til en grønn økonomi.
- **driftsutgifter** (OpEX) gjenspeiler den grønne driftsvirksomheten til foretak som det er investert i.

Muliggjørende aktiviteter gjør det direkte mulig for andre aktiviteter å bidra vesentlig til et miljømål.¹

Diagrammene nedenfor viser med grønt prosentdelen av investeringer som var i samsvar med EUs taksonomi. Ettersom det ikke finnes noen hensiktsmessig metode for å fastsette taksonomi-samsvaret for statsobligasjoner*, viser det første diagrammet taksonomi-samsvaret for alle investeringene til det finansielle produktet inklusiv statsobligasjoner, mens det andre diagrammet viser taksonomi-samsvaret bare for investeringene til det finansielle produktet eksklusiv statsobligasjoner.

*I disse diagrammene omfatter "statsobligasjoner" alle eksponeringer mot stater

Omstillingsaktiviteter er aktiviteter der lavutslippsalternativer ennå ikke er tilgjengelige, og som blant annet har utslippsnivåer for klimagasser som tilsvarer de beste prestasjonene.

¹ Fossil gass og/eller kjernekraft relaterte aktiviteter kan kun samsvare med EUs taksonomi der de bidrar til å begrense klimaendringer («begrensning av klimaendringer») og ikke gjøre vesentlig skade på de andre miljømålene i EUs taksonomi – se forklarende note i marginen til venstre. Fullstendig kriteriesett for fossil gass og kjernekraft som samsvarer med EUs taksonomi er nedtegnet i den delegerete rettsakten EU 2022/1214.

- **Hvor stor var andelen av investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter?**

Andelen investeringer i omstillingsaktiviteter og muliggjørende aktiviteter er ikke kartlagt enda.

- **Hvordan var prosentdelen av investeringer som var i samsvar med EUs taksonomi, sammenlignet med tidligere referanseperioder?**

	2023	2024
Omsetning	2 %	3 %
CapEx	8 %	9 %
OpEx	3 %	4 %

Hvor stor var andelen av bærekraftige investeringer med et miljømål som ikke var i samsvar med EUs taksonomi?

Fondet har bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på miljø. Herunder mål nummer 7 «Ren energi til alle» og mål nummer 13 «Stoppe klimaendringene». Andelen er 22%.

Hvor stor var andelen av sosialt bærekraftige investeringer?

Fondet har ingen sosialt bærekraftige investeringer. Bærekraftige investeringer i selskaper med inntekter fra virksomhet som bidrar til FNs bærekraftsmål på sosiale forhold, herunder mål nummer 3 «God helse og livskvalitet» på 10%.

Hvilke investeringer ble tatt med under "Andre", hva var formålet med dem, og fantes det noen miljømessige eller samfunnmessige minstegarantier?

Ingen investeringer er tatt med under andre.

Hvilke tiltak er blitt truffet for å oppfylle miljøegenskapene og/eller de sosiale egenskapene i referanseperioden?

Forvalter gjør en analyse av ESG for alle selskapene det investeres i, og utøver aktivt eierskap gjennom dialog og stemmegivning med selskapene i fondet. Investeringene screenes også kvartalsvis for brudd på Odins retningslinjer for ansvarlig forvaltning. I tillegg overvåkes de viktigste negative påvirkningene av investeringene (PAI-data), og bidrag til FNs bærekraftsmål.